

YLEISTÄ ASIAA JÄÄKÄRIPRIKAATIN PERINNETILOISTA

JÄÄKÄRIPRIKAATIN PERINNETILA

Sodankylän Varuskunnan kasarmialueen keskelle avattiin puoli vuotta ennen Jääkäriprikaatin perustamista 11.03.1979 joukko-osaston perinteistä kertova huonetila, joka ahtaudestaan johtuen mahdollisti Jääkäriprikaatiksi 01.10.1979 laajentuneen joukko-osaston perinneaineiston esille sijoittamisen vain osittain.

Uuden huonetilan, entisen sotilaskoti 2:n tilojen, sisustaminen Jääkäriprikaatin perinteitä esitteleväksi tilaksi aloitettiin lopullisen päätöksen tultua hyväksytyksi vuoden 2001 marraskuun 22. päivän tienoilla tarkoituksena avata tila yleisölle 01.10.2003 alkaen ja jatkaa tilojen sisustamista saatavien varojen puitteissa tulevien vuosien aikana. Suunnitelma toteutui perinnetilatryöryhmän johdolla ja mittavalla kiltalaisten talkootyöllä Killan puheenjohtajan **Seppo Hakalan**, sihteerin **Pekka J Heikkilän** ja majuri evp **Matti Alajärven** laatiman suunnitelman pohjalta Killan sihteerin valvonnassa.

ENSIMMÄINEN PERINNETILA AVATTIIN VUONNA 1979

Sodankylän Varuskuntaan sijoitetun joukko-osaston perinteistä kertovan ensimmäisen esittelytilan suunnittelu alkoi jo 1970-luvun jälkipuoliskolla, mutta käytännön työksi se muuttui vuoden 1978 aikana. Tuolloin alkoi Lapin Jääkäripataljoonan silloisen komentajan everstiluutnantti **Hannu Särkiön** tuella työ perinnehuoneen aikaansaamiseksi silloin alueen uusimman kasarmirakennuksen pieneen luokkatilaksi varattuun huoneeseen. Asiaa työstämään määrättiin työryhmä, jonka johtajaksi nimitettiin majuri **Ilkka Ilmola**, jäseniksi kapteeni **Hannu Kontiainen**, yliluutnantti **Timo Pöyry** ja Killan sihteeri **Herman Aherto**.

Käytännön työ tapahtui silloisen Jääkäripataljoona 1:n – Lapin Jääkäripataljoonan Kilta ry:n sihteerin, sotilasmestari evp **Herman Aherton** johdolla ja suurelta osin hänen henkilökohtaisena työnään. Työ pyrittiin toteuttamaan mahdollisimman taloudellisesti, joukko-osaston tukiessa työtä kaikessa, missä se sille oli mahdollista.

Perinnehuoneeseen kuuluvan aineiston kerääminen ja esittelykuntoon saattaminen vei työstä oman aikansa, mutta sen aiheuttamista ongelmista huolimatta työ valmistui niin, että perinnehuonetilan avaaminen yleisölle oli mahdollista jo ennen Jääkäriprikaatin perustamista 11.03.1979.

LISÄÄ AINEISTOA JA ONGELMIA

Jääkäriprikaatin perustamisasiakirjoissa todetaan sen perinteiden rakentuvan siihen kuuluvien joukkoyksiköiden perinteille. Näin nykypäivää ajatellen nuori, vasta kolmekymmentävuotias joukko-osasto, sai joukkoyksiköidensä kautta vaalittavakseen perinteet, jotka ulottuvat itsenäisen Suomen alkuvuosiin, Jääkäriliikkeeseen ja tosiasiasa itsenäisen Suomen kolmanneksi vanhimpaan joukko-osastoon, Polkupyöräpataljoona 1, nykyiseen Lapin Jääkäripataljoonaan, joka perustettiin 20.04.1921 Kellomäellä Karjalan kannaksella lakkautetusta **Käkisalmen Läänin Rykmentin I Pataljoonasta**.

Näin on olemassa historiallinen side myös Vuoriprikaatiin, sittemmin Jääkäriprikaatiin, jonka henkilöstöstä osa oli siirretty Terijoen Rajavartiopataljoonaan (päiväkäsky 78/18.10.1918), jonka pohjalle taas edellä mainittu Käkisalmen Läänin Rykmentti rakentui.

Jääkäriprikaatin joukkoyksikkönä nykyisin oleva Lapin Jääkäripataljoona on tämän päivän Puolustusvoimiemme ainoa joukko-osasto (nykyisin Jääkäriprikaatin joukkoyksikkö), joka voi johtaa keskeytymättömän joukko-osastoperinteensä aina Suomen Vapausotaa edeltäneestä ajasta nykypäivään saakka.

Vuosien kuluessa, kun perinnetila oli ollut avoinna yleisölle, kertyi vähä vähältä lisää aineistoa, ja 01.10.1979 toteutettu nykyisen Jääkäriprikaatin perustaminenkin osaltaan siihen liitettyjen joukkoyksiköiden osalta, toi tullessaan kokonaan erillisen perinneaineiston, tykistöllisen perinteen.

Pohjanmaan Tykistörykmentin tykistöllinen perinne alkaa varsinaisesti talvisotaa edeltävästä Ylimääräisen Harjoituksen ajasta lokakuussa 1939 ja 12.D:n Kenttätykistörykmentti 12.

Puolustusvoimien rakennemuutoksen lakkautettua Jääkäriprikaatin joukkoyksiköistä Pohjanmaan Tykistörykmentin 30.09.1998 ja tuotua 01.07.1998 lakkautetun Pohjan Prikaatin perinteet 01.10.1998 perustetun joukkoyksikön Pohjan Jääkäripataljoonan vaalittavaksi Sodankylään, oli tarpeen löytää Sodankylän varuskunnasta tilat kaikelle sille materiaalille, joka muutosten takia siirtyi perinneaineistona historiaan.

ERITYISEN ARVOKASTA PERINNETILOISSA

Nykyisissä Jääkäriprikaatin perinnetiloissa on monia arvokkaita esineitä mm. Marskin konepistooli, yksi kymmenestä sotamarsalkka **C. G. E. Mannerheimin** Jääkäripataljoona 1:lle lahjoittamasta hopeisin omistuslaatin varustetuista Suomi-konepistooleista, **Jean Sibeliuksen** Jääkäriin marssin alkuperäinen sävellyksen salapainos, joka on Sodankylän Varuskunnan Upseerikerhon omaisuutta, Jääkäripataljoona 27:n jääkäriin varusteissa oleva nukke, Lotta-nukke lottavarusteissa ja suojeluskunta-asussa oleva nukke.

Esillä on lisäksi testamentin kautta saatuina lahjoituksina neljä **Vapaudenristin 2 lk:n Mannerheim-ristiä (MR 2): n:o 89**, myönnetty alikersantti **Toivo Ovaskalle** (JP 1), 31.08.1942, **n:o 94**, myönnetty vänrikki **Toivo Kortteelle** (JR 12), 08.09.1942, **n:o 157**, myönnetty everstilutnantti **Wolfgang Hallstén Halstille** (JR 11, komentaja), 16.10.1944 ja **n:o 172**, myönnetty luutnantti **Eino Laihialalle** (JP 1), 21.12.1944.

Kaikkien perinnejoukkojen riveissä samanlaisella kunniamerkillä palkittujen henkilöiden kuvat (15 kpl) kuuluvat perinnetilan päätyseinän aarteistoon.

Perinnejoukkojen Mannerheim-ristin ritareita ovat edellä mainittujen lisäksi ritarit: **n:o 10**, luutnantti **Olli Remes** (JR 54), myönnetty 12.09.1941; **n:o 31**, luutnantti **Soini Mikkonen** (JR 12), myönnetty 22.10.1941; **n:o 32**, kersantti **Oiva Rönkä** (JR 12), myönnetty 22.10.1941; **n:o 45**, eversti **Verner Viikla** (6.D komentaja), myönnetty 15.12.1941; **n:o 72**, luutnantti **Olavi Alakulppi** (JR 33), myönnetty 17.07.1942; **n:o 96**, eversti **Albert Puroma** (JR 12, komentaja), myönnetty 18.10.1942; **n:o 100**, kersantti **Toivo Manninen** (JR 53), myönnetty 06.11.1942, **n:o 112**, luutnantti **Veikko Leskinen** (JR 53), myönnetty 04.06.1943, **n:o 156**, majuri **Pentti Valkonen** (JR 11), myönnetty 07.10.1944; **n:o 158**, everstilutnantti **Vilho Loimu** (JR 53, komentaja), myönnetty 16.10.1944; **n:o 183**, kenraaliluutnantti **Hjalmar Siilasvuo** (III AK, komentaja), myönnetty 21.12.1944.

MR 2

Perinnetilassa on taiteilijaprofessori **Eero Nelimarkan** vuonna 1932 maa-laama teos "Sotamuisto — vapaaehtoisen Lapin Jääkäriin varusteet v. 1918", joka on Ateneumin taidemuseon omaisuutta, mutta taiteilijan itsensä eläessään vuonna 1970

408 (464)

KULTATIETOJA 1962 - 2012

**JÄÄKÄRIPRIKAATIN PERINNEJOUKOISSA MANNERHEIM-RISTILLÄ (MR 2)
PALKITTUJEN HENKILÖIDEN LISÄTIEDOT**

Ritari n:o	Suku- ja etunimet	syntymäaika	kaatui (ka)/ kuoli
sotilasarvo	joukko-osasto; MR 2 pvm	ja -paikka	minne haudattu
10	Remes, Olli	08.09.1909	ka 31.12.1942, Krivi
luutnantti	JR 54 (6.D); 12.09.1941	Iisalmi	Vieremä sh.
31	Mikkonen, Soini Armas	27.08.1911	ka 13.02.1944, Jolmaj.
luutnantti	JR 12 (6.D); 22.10.1941	Käkisalmi	Viipuri sh.
32	Rönkä, Oiva Vilho	11.07.1913	ku 21.11.1983
kersantti	JR 12 (6.D); 22.10.1941	Iisalmi	Kemin et. hautausm.
45	Viikla, Verner August	27.03.1895	ku 18.12.1941, Karmal
eversti	6.D komentaja; 15.12.1941	Oulu	Hietaniemi sh. H:ki
72	Alakulppi, Olavi Eelis	17.07.1915	ku 19.08.1990
luutnantti	JR 33 (6.D); 17.07.1942	Rovaniemi	vet. hm. Washington
89	Ovaska, Toivo Johannes	25.02.1920	ku 06.12.1996
alikersantti	JP 1 (RvPr); 31.08.1942	Kirvu	Orimattila hm.
94	Korte, Toivo	18.04.1911	ku 10.08.1965
vänrikki	JR 12 (6.D); 08.09.1942	Kaukola	III hm. Rovaniemi
96	Puroma, Albert Aleksander	21.02.1895	ku 08.04.1987
eversti	JR 12 (6.D); 18.10.1942	Tuusula	Kaartin hm. H:ki
100	Manninen, Toivo Kaarlo	10.01.1915	ku 29.12.1943, Oulu
kersantti	JR 53 (3.D); 06.11.1942	Pudasjärvi	Pudasjärvi sh.
112	Leskinen, Veikko Kullervo	31.05.1920	ku 21.03.1958
luutnantti	JR 53 (3.D); 04.06.1943	Kuhmo	Siilinjärvi hm.
156	Valkonen, Pentti Pekka	11.02.1911	ka 06.10.1944, Tornio
majuri	JR 11 (3.D); 07.10.1944	Sakkola	Oulun sh.
157	Halsti, Wolfgang Hallstén	13.10.1905	ku 29.07.1985
everstiluutn.	JR 11 (3.D); 16.10.1944	Helsinki	Hietaniemi hm, H:ki
158	Loimu, Vilho Jalo Kalervo	24.05.1906	ku 26.05.1975
everstiluutn.	JR 53 (3.D); 16.10.1944	Asikkala	Honkanummi hm, H:ki
172	Laihiala, Eino	22.11.1916	ku 10.10.1991
luutnantti	JP 1 (RvPr); 21.12.1944	Terijoki	Vanha hm. Jyväskylä
183	Siilasvuo, Hajalmar Fridolf	18.03.1892	ku 11.01.1947
kenraaliltn	III AK komentaja; 21.12.1944	Helsinki	Intiön hm., Oulu

409 (464)

KILTAIETOA 1962 - 2012

SELITE: edellisen sivun taulukkoon. **Sotiasarvo** = arvo **kunniamerkin myöntämishetkellä**, **ku** = **kuolinpäivä**, **sh** = **sankariuhauta**, **hm.** = **hautausmaa**.

Mannerheim-ristien **191** saajaa jakautuivat puolustushaaroittain seuraavasti:
maavoimat 165, **ilmavoimat 19**, **merivoimat 7** (= yhteensä 191).

Jakautuma aselajeittain maavoimissa ristien saajien osalta on seuraava:

- **jalkaväki 159** (panssarintorjunta 18, panssari 5, huolto 2)
- **kenttätykistö 4**
- **pioneerit 2**

Ratsuväen ja rajavartiolaitoksen ritarit sisältyvät jalkaväen kokonaislukumäärään.

silloiselle Lapin Jääkäripataljoonan komentajalle everstiluutnantti **Kauko K Kuismaselle** esittämän toiveen mukaisesti näytteillä Sodankylän varuskunnassa.

Joukko-osastolehden ETUPYÖRÄN kaikki ilmestyneet numerot vuodesta 1925 alkaen vuoteen 1939 talvisodan alkuun saakka sidottuna ja vuodesta 1961 alkaen ilmestyneet numerot irrallisina kuuluvat myös siihen arvokkaaseen materiaaliin, jota perinnetilassa on. Samoin on esillä **Putkivalkean** ilmestyneet numerot sekä **Vesaisen** ja **Pohjan pojan** numerot.

TUTUSTUMINEN PERINNETILOIHIN

Varuskunta-alueelle sijoitettuna ovat perinnetilat luonnollisesti varuskunnan päällikön antamien rajoitusten alaiset. Avoimien ovien tilaisuuksissa, joita vuosittain varuskunnassa järjestetään useita juhliin ja mm. valatapahtumiin liittyen on mahdollisuus tutustua myös perinnetiloihin. Näistä tapahtumista on yleensä ennakkotietoja paikallislehdissä.

Muutoin tutustumiseen on saatava varuskunnan päällikön lupa Jääkäriprikaatin esikunnan henkilötoimiston kautta. Luvan saatuaan tutustujat saavat oppaan, joka esittelee heille tilat ja siellä olevan aineiston. Tutustuminen olisi suositeltavaa tapahtua pienehköissä ryhmissä, koska perinnetiloilla ei ole vakituista aukioloaikaa, eikä myöskään vakituista opasta, vaan Jääkäriprikaatin Kilta ry yhdessä Jääkäriprikaatin kanssa vastaa perinnetilan ylläpidosta ja hoidosta ja irtaimiston vakuuttamisesta ja valvonnasta sekä tarvittaessa esittelystä.

Perinnetilan sotilaskotitilat mahdollistavat erikseen niin sovittaessa noin sadan hengen vierasjoukon kahvittamisen Sodankylän Sotilaskotiyhdistyksen toimesta ennakkovarauksella. Edelleen arki-iltaisoin (ma – to) varusmiehille käytössä olevissa sotilaskotitiloissa on myös Sotilaskotitoiminnan oma perinne-esittely.

Perinnetilat on varustettu nykytekniikan mukaisella atk-laitteistolla cd- ja dvd-lukulaittein, videoprojektorein ja äänentoislaittein, laajakaistainternetiyhteydellä sekä selainpohjaisiin lisätietosovelluksiin tiloissa olevista aihekokonaisuuksista (kuvia ja asiakirjoja).

Perinnetila mahdollistaa kattavan esittelyn nykypäivän Jääkäriprikaatin perinteistä sen perinnejoukkojen osalta itsenäisen Suomen puolustusvoimien perustamisesta 25.01.1918 alkaen. Tiloista ei ole ollut tarkoitus muodostaa asenäyttelyä, joka näkyy esineistössä, johon kuuluu vain muutamia esittelyaseita alkaen ulko-ovien yli satavuotiaista tykeistä sisätilojen raskaaseen konekivääriin, kivääreihin, konepistooliin ja venäläismalliseen pistooliin.

410 (454)

KILTATIETOJA 1962 - 2012

PERINNETILOJEN JATKOKEHITTÄMINEN

Perinnetiloja tullaan kehittämään jatkossa saatavien vuosittaisten määrärahojen puitteissa yhdessä Jääkäriprikaatin kanssa. Työstettävänä on runsaan valokuvamäärän saattaminen digitaaliseen muotoon tietokoneella selailtavaksi ja samoin perinteisiin liittyvän kirjallisen ja haastatteluaineiston saattaminen vastaavasti tietokoneen kautta selailtavaksi.

Tämä työ tulee viemään vuosia ennen lopullista valmistumistaan. Samoin on työstettävänä koko perinnetiloissa olevan aineiston kirjaaminen tietokantaan mahdollisimman yksityiskohtaisesti.

Sodankylä
**50
V**
kiltatoimintaa

Jääkäripataljoona 1:n lippu ja aseveljet Ilmo Haario, Reino Lähteen-
suo, Esko Lehtola ja Erkki Anttila kunniavartiossa Mannerheim-ristin
ritarin majuri Eino Laihialan arkulla siunaustilaisuudessa Jyväskylässä
lokakuussa 1991.

Maanpuolustusjärjestöjen lippulinna Pohjois-Suomen Sotilasläänin
paraatissa 04.06.1998 Sodankylässä.

411 (464)

KILTATUOTOA 1962 - 2012

PERINNETILAN ESINEISTÖ

PERINNETILAN AVAIMET

Perinnehuone on lukittu vakuutusmääräysten mukaisesti sekä ulko- että sisäpuolelta vain avaimella aukeavilla murtovarmoilla lukoilla. Lisäksi tila on elektronisesti valvottu.

Tilan avaimet on luovutettu vakuutusmääräysten mukaisesti seuraaville nimetyille henkilöille:

- 1. Jääkäriprikaatin henkilöstötoimisto
- 2. Jääkäriprikaatin päävartion vartiopäällikkö
- 3. Jääkäriprikaatin Kilta ry:n sihteeri **Pekka J Heikkilä**
- 4. Jääkäriprikaatin operatiivinen osasto
- 5. Jääkäriprikaatin avainturvallisuushenkilö

Perinnetilan esineistöstä laaditaan erillinen esineluettelo tausta- ja lahjoittajatietoineen. Luettelo ei sisällytetä tähän asiakirjaan.

Jääkäriprikaatin perinnetilan irtaimiston ja esineistön on Jääkäriprikaatin Kilta ry vakuuttanut Pohjola Vakuutus Oy:ssä vakuutusnumerolla 12-1056-2916-6. Vakuutuskausi on 01.10. – 30.09. / vuosi.

Vakuutus sisältää palovakuutuksen, murto- ja ryöstövakuutuksen sekä vesivuotokuva-kuutuksen. Vakuutusmäärä on sidottu tarkistusindeksiin.

412 (464)

KILTATIETOA 1962 - 2012

Kunniavartiossa Jääkärikivellä 30.07.2004 Kalle Qvarnberg ja Timo Hautala.

Jääkärikivi Vaasaan Jääkäripataljoona 1 ja Pohjanmaan Jääkäripataljoonan Vaasassa olon muistoksi paljastettiin 28.07.1964. Idean isänä voidaan pitää silloista kapteeni Alpo Fastaa. Alueelle on tämän jälkeen noussut perinnemuuri, jossa on kaikkien Vaasaan sijoitettuna olleiden joukko-osastojen muistolaatat.

Kunniavartioaseina Marskin konepistoolit

Joutselän patsaan hiukan pienennetty kopio Sodankylän varuskuntaan paljastettiin 06.12.1967. Hankkeen puuhamiehenä toimi silloinen Killan puheenjohtaja kapteeni Pentti H Tikkanen. Kunniavartiossa Kari Kangas ja Kauko Salmela 02.08.2004.

LapJP:n uusittu lippu v. 1987

laatta Tornioon v.1997 ->

Ilomantsin Hattuvaaran ja Palovaaran sekä Taistelijan Talon muistokivet ja laatat v. 1987.

JR 12 (Jänkäjäkäreiden) kotiuttamiskivi Sattaseen 1990, (JR 12 perinneyhdistys).

Martti Salkomaa
Yrjö Ensio
Mauri Lipponen

Jääkäripataljoona 1:n sotaanlähden muistokivi Säskylään v. 1995 (Satakunnan osasto).

Maija Salomaa
Timo Karonen
Risto Lehtonen

Jääkäripataljoonan 1:n perinnelaatta Lappeenrannan linnoituksen alueelle v. 2001.

Talvisodan muistomerkki Sodankylään v. 1990 (Somajty).

Jänkäjäkärimuistomerkki Sodankylän varuskuntaan v. 1994

Martti Salkomaa

Urho Kettunen

Olavi Kaakinen

414 (454)

KILTATIETOJA 1962 - 2012

JOUTSELÄN PATSAS

Tasavallan Presidentti **Lauri Kristian Relander** vahvisti 26.01.1926 Polkupyöräpataljoona 1:n vuosipäiväksi Joutselän taistelun vuosipäivän maaliskuun 11. vuodelta 1555.

Polkupyöräpataljoona 1 oli saanut vaalittavakseen arvokkaan perinteen. Joutselän taistelu osoittaa jälkisukupolville, että pienikin, hyvin koulutettu, hengeltään yhtenäinen ja johtajiinsa luottava joukko kykenee lyömään itseään huomattavasti suuremman vihollisen.

Joutselän taistelupaikka sijaitsee Karjalan kannaksella, Kivennavalla, ei kovinkaan kaukana perinnejoukko-osaston, Polkupyöräpataljoona 1:n entisestä sijaintipaikasta. Oli luonnollista, että taistelupaikalle ryhdyttiin pian perinnevelvoitteen määrittämisen jälkeen hankkimaan muistomerkkiä.

Aloitteen tekijä oli silloinen komentaja, everstiluutnantti **Hjalmar Strömberg** (myöhemmin **Siilasvuo**) apulaisenaan kapteeni **Kaarlo Breitholtz**. Patsaan luonnoksen teki taiteilija **Aarno Karimo**, kapteeni ja Viipurin suojeluskuntapiirin päällikkö. Pienoismallin teki taiteilija **Alpo Sailo**.

Patsaan paljastus tapahtui 05.07.1931 erittäin arvovaltaisen kutsuvierasjoukon läsnäollessa. Patsas jäi II Maailmansodan jälkeen Pariisin rauhansopimuksella Neuvostoliitolle luovutetulle alueelle. Patsas hävitettiin räjäyttämällä sodan jälkeen osana yleistä alueen suomalaisten muistomerkkien järjestelmällistä tuhoamista Karjalan kannaksella.

Polkupyöräpataljoona 1:n seuraajajoukko-osaston, Pohjanmaan Jääkäripataljoonan, tultua siirretyksi Vaasasta Sodankylään 02.08.1964 ryhtyi Jääkäripataljoona 1:n - Lapin Jääkäripataljoonan Kilta ry hankkimaan alkuperäisen Joutselän patsaan näköistä patsasta Sodankylään kertomaan joukko-osaston Karjalan kannakselle liittyvistä perinteistä.

Ajatus Joutselän patsaan uudelleen pystyttämisestä joukko-osaston nykyiselle sijoituspaikkakunnalle on lähtöisin Killan Vaasan osaston puuhahenkilöiltä mm. **Antero Siltalalta** ja idean toteuttajaksi ryhtyi silloinen Lapin Jääkäripataljoonan koulutustoitton päällikkö ja Killan puheenjohtajalta **Pentti H Tikkanen**. Itsenäisen Suomen 50. Itsenäisyyspäivänä 06.12.1967 luovuttivat kapteeni **Pentti H Tikkanen** ja sotilasmestari **Vilho Moilanen** Killan puolesta patsaan Lapin Jääkäripataljoonan komentajalle, everstiluutnantti **Kauko K Kuismaselle**.

Patsas pystytettiin kunniapaikalle silloisen Lapin Jääkäripataljoonan esikuntarakennuksen pihalle, joka nykyisin laajennettuna toimii Jääkäriprikaatin esikuntarakennuksena. Alue on sittemmin nimetty Joutselän perinneaukioksi, jolla on myös samaan aikaan patsaan kassa Metsähallitukselta lahjaksi saatu monilatvahaarainen itsenäisyyden kuusi.

JOUTSELÄN PATSAS (jatkoa...)

Joutselän patsas on tehty Sodankylän Oratunturin liuskekivistä ja sen koko on noin 4 x 4 metriä. Patsasta täydennettiin 04.06.1968 kiinnittämällä siihen Outokumpu Oy:n lahjoittamat kuparilaatat, joihin on kaiverrettu yhteensä 410 Suomen Sodissa 1939 – 1945 kaatuneen Jääkäripataljoona 1:n perinnejääkärien nimet.

Patsaan paljastamisen jälkeen Lapin Jääkäripataljoona otti tavaksi muistaa tärkeimpiä merkkihenkilöitään patsaan pienoismallilla.

Kenraaliluutnantti **Olli Korhonen** oli nuorena upseerina ollut palveluksessa Polku-pyöräpataljoona 1:ssä Terijoella vuosina 1934 – 1938. Siirtyessään reserviin 09.01.1971 Pohjois-Suomen Sotilasläänin komentajana, hän sai Lapin Jääkäripataljoonalta muistoesineenä isokokoisen Joutselän patsaan pienoismallin.

Kenraali **Olli Korhosen** (kuoli 03.08.1992) poika **Lauri Korhonen** oli ollut varusmiehenä Pohjanmaan Jääkäripataljoonassa 1960 – 1961 ja myöhemmin everstiluutnanttina Lapin Jääkäripataljoonan komentajana 1984 – 1987 ja Jääkäriprikaatin Kilta ry:n puheenjohtajana 1985 – 1987.

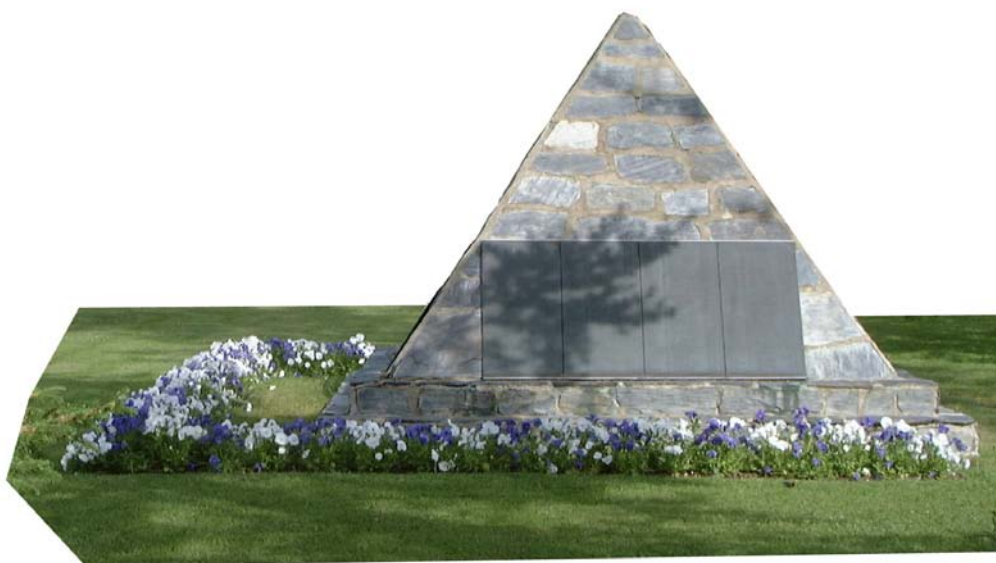
Patsaan pienoismallin hän oli saanut isältään siirtyessään Sodankylään suvun perinnejoukko-osastoon. Kun **Lauri Korhonen** siirtyi reserviin Sodankylästä 01.02.1988, hän piti luonnollisena tapahtumana luovuttaa perinne-esine perinnejoukko-osaston perinnehuoneeseen pysyvästi.

Luovutus tapahtui 11.03.1988 Sodankylässä.

Kiltatoimintaa

50
V

Sodankylä

416 (454)

KILTATIETOA 1962 - 2012

RAJAKASTE

Kunnia rajakasteen käyttöön ottamisesta kuuluu reserviupseerikokelasväpäpeli **Antero Rautavaaralle**, myöhemmin opetusneuvos, joka teki aloitteen asiasta silloiselle komentajalle, majuri **Selim Isakson'ille** hoitaessaan kokelasväpelinä pataljoonan pastorin tehtäviä Terijoella kesällä 1926. Samalla aloitteentekijä esitti pataljoonassa varusmiehenä palvelleen taiteilija **E Jaatisen** ehdotuksen kastetodistuksen luonnokseksi, johon **Antero Rautavaara** oli laatinut rämäpäisen tekstin, jota myöhemmin oli pakko siistiä.

Majuri **Selim Isakson** hyväksyi innostuneena ehdotuksen. Kapteeni **Kaarlo Breitholtz**, toimiessaan Aliupseerikoulun johtajana käynnisti tämän "vailla vertoja olevan pp-tradition" käytännössä. Ensimmäinen kastettava Rajajoella toteutetussa kasteessa oli upseerikokelas **Antero Rautavaara**, joka sai kastetodistuksen numero 1, johon kapteeni **Kaarlo Breitholtz** kirjoitti muistolauseeksi: "Rajakasteen tulisieluiselle syntysanojen lausujalle, kokelasväpeli **Rautavaaralle**."

Viimeinen rajakastetilaisuus järjestettiin 26.06.1938. Kuva tapahtumasta on Sodankylän Sotilaskodin seinällä.

Kastetraditioon sen tekijä ehdotti lisäksi, että kastetoimitukseen Joutselässä, Jäppisen sillan luona, Veriojan suussa, liittyisi aina jumalanpalvelus Kivennavan kirkossa. Näin aluksi meneteltiinkin, kun kastetoimitukset järjestettiin sunnuntaisin.

Ote reserviupseerikokelas Rautavaaran kirjoituksesta "Rajakaste täytäntöön!":
"--- Pataljoonallamme on Suomi uskonut tärkeän ja velvoittavan tehtävän. Meidäthän on sijoitettu Venäjälle pistävään rajakolkkaan, kolme kertaa lähemmäksi punaista Pietaria kuin Viipuria ja lähemmäksi Kronstadtia kuin naapuripitäjien kirkkoja. Paikkamme rajan vartioketjussa on vaarallisin — onhan nyrkissämme pääradan ja rantatien avain. PPP 1 on lujin ja velvoittavin sitein liitetty rajaan. Tässä me pysymme, tuli, mitä tuli, ja tienoo pysyy Suomen hallussa, kunnes viimeinenkin pp-mies vuodattaa rajalle vihityn sydänverensä Kannaksen hiekkaan.

Komppanian päällikkö! Vie miehesi heti sotamieskokeen jälkeen Rajajoelle, puhu heille isänmaasta, rajasta ja joukko-osastomme tehtävästä. Kasta heidät sitten Rajajoen vedellä, julista sotamiehiksesi ja anna kastetodistus muistoksi!"

417 (464)

KILTAIETUJA 1962 - 2012

LÄHTEET :

Opetusneuvos Antero Rautavaaran kirje Pohjanmaan Jääkäripataljoonan komentajalle eversti-luutnantti Otto E Yliriskulle 17.01.1963.

ETUPYÖRÄ 1930